

Út a nyertes pályázathoz: szakértői tapasztalatok, értékelési szempontok

Mészáros György

Szakértői szem

- ▶ A szakértő feladata a teljes pályázati anyag értékelése, bírálata az előzetes szempontok alapján. (Két szakértő közös munkája, jelentősen eltérő értékelés esetén 3. bevonása)
- ▶ A dokumentum:
https://tka.hu/docs/palyazatok/e+guide_for_experts_on_quality_assessment_2019.pdf
- ▶ Fontos az egyes szempontok súlya:
 - ▶ Relevancia 30
 - ▶ Tervezés: 20
 - ▶ Partnerség, együttműködés 20
 - ▶ Hatás és disszemináció: 30
- ▶ *Szakmai szempontok:*
 - ▶ a pályázat minősége általánosan (tervezés! helyzet- és igényfelmérés, partnerség, disszemináció, hatás, minőségbiztosítás, stb.)
 - ▶ adott *terület* szakértője értékeli a pályázatot: szakmai minőség
 - ▶ a pályázatban tervezett szakértői munka értékelése
- ▶ A költségvetés is a bírálat része (munkaórák, találkozók, beépített mobilitások, stb.)

Erasmus+ projekt: mi az és mi nem?

Erasmus+

- európai relevanciájú
- *együttműködésre* épülő
- Innovatív
- szükségletekre támaszkodó
- hatást elérő

Nem Erasmus+

- partnerek megismerése
- kutatási projekt
- saját tevékenységek némi nemzetközi színezettel
- szellemi termék kidolgozása igazi együttműködés nélkül

Relevancia

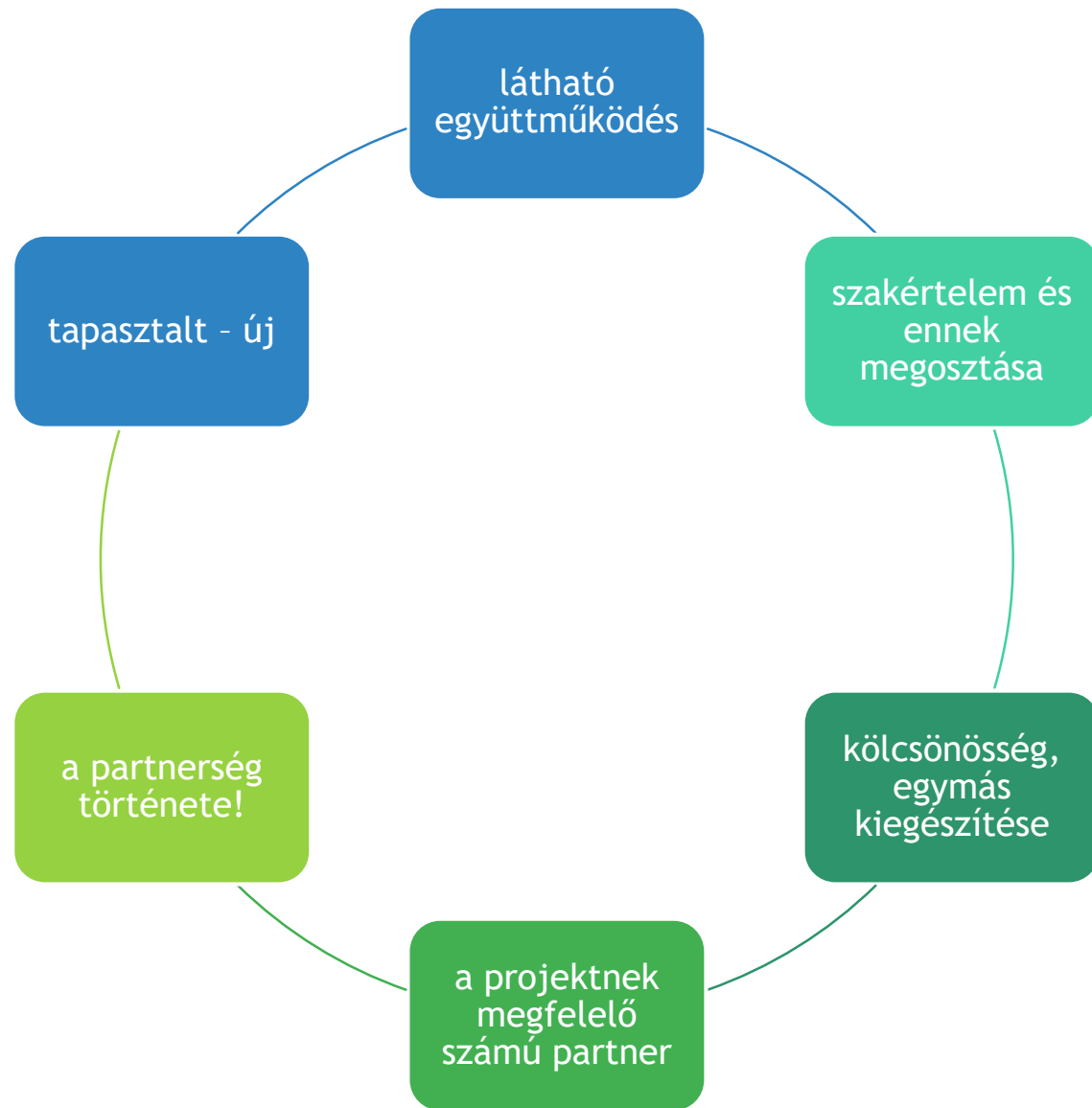
- ▶ Releváns prioritások, amelyeket megcélóz a projekt „what are the aims and priorities of the Strategic Partnership” (a Programme Guideban: https://tka.hu/docs/palyazatok/erasmus-plus-programme-guide-2019_en1811071013.pdf)
- ▶ Hozzáad más projektekhez (viszonyulás a pályázatban!): pl.: nem lehet úgy interkulturális témában projektet tervezni, hogy nem számolunk a már létező, számos kezdeményezéssel
- ▶ Ha folytatása egy projektnek vagy adaptációt is tartalmaz, akkor világosan elkülönül a korábbi/adaptálandó projekt(ek)től/termékektől.
- ▶ Innovatív
- ▶ Nemzetköziség szükséges a projekt céljainak eléréséhez (nem tudná egy partner elérni)
- ▶ Szükségletelemzés: ezt már a projekt előtt meg kell tenni, lehetnek benne általános adatok is, de fontos az adott célcsoportok, szervezetek specifikus szükségleteinek feltárása
- ▶ Világos, elérhető célok, amelyek válaszolnak ezekre a szükségletekre

Tervezés (Quality of the project design and implementation)

- ▶ Folyamat: szükségletek, célok, világos tevékenységek és módszertan
- ▶ GYAKORI HIBA: egy témára, ügyre születik a projekt (pl.: szerintünk ez egy jó módszer: szeretnénk fejleszteni és terjeszteni), de nem egy meghatározható *szükségletre*, amire vonatkozóan az *eredményeket*, *hatásokat* nyomon lehetne követni, nincs íve a projektnek
- ▶ Értékelés, minőségbiztosítás, kockázat-menedzsment
- ▶ FONTOS, hogy látszódjék az egész projekt felépítése (akkor is, ha ennek nem feltétlenül kedvez a pályázati űrlap)
- ▶ Az egyes elemek jó tervezettség: (projekt meetingek és szerepük, ha vannak: szellemi termékek, beépített mobilitások, multiplikációs rendezvények)
- ▶ Megfelelő költségvetés (összhangban a tervvel)

Partnerség (Quality of the project team and the cooperation arrangements)

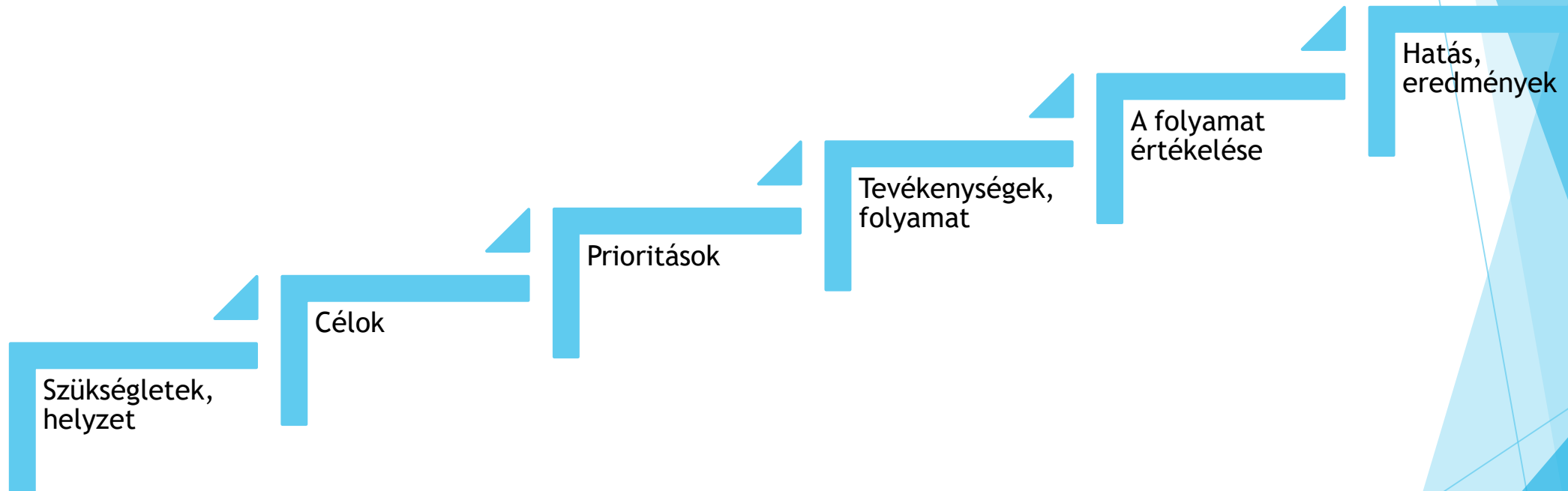
- ▶ Megfelelő kapacitással, képességekkel rendelkező partnerek a projekt megvalósításához (összhang a prioritásokkal, célokkal, tevékenységekkel)
- ▶ Egymást kiegészítő jelleg (HIBA: a főpartner mintegy bevon másokat az ő munkájába, nem látszik a többi partner önálló és szükséges hozzájárulása az egész folyamathoz)
- ▶ Nem a partnerek száma számít, hanem, hogy összhangban vannak-e a projekt céljaival, tevékenységeivel (előfordulhat, hogy a tervben megjelöltek több partnert kívánnának meg, illetve, hogy „túl sok” a partner: vagyis vannak olyan partnerek, akiknek a szerepe nem világos, csak hozzáadott szervezetnek tűnnek a pályázatban)
- ▶ A feladatok megfelelő elosztása, ami megfelel a partnerek bemutatott kapacitásának, tudásának
- ▶ Az együttműködés formái is tervezettek

Hatás és disszemináció

- ▶ **Dokumentum:** https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/programme-guide/annexes/annex-ii_en
- ▶ **Hatás:** az, amit a projekt során a tevékenységek és megszületett eredmények gyakorolnak az emberekre, szervezetekre, gyakorlatokra, rendszerekre.
- ▶ A hatások (hatásrendszer!), amiket el akarok érni meghatározzák a tervezést: mérhetőek (nem mindig kvantifikálhatóak); látszanak a pályázatból, értékelhetőek (vannak indikátorok és értékelési mechanizmusok!, a projekt nyomon követése tervezett), fenntarthatóak (ld. később).
- ▶ Helyi, régiós, nemzeti és nemzetközi szintek.
- ▶ HIBA: a tervhez képest túl kicsit vagy túl nagy hatások tervezése (pl.: 10000 résztvevőre gyakorolt hatás a pályázatba beírva, miközben nem látszik, hogyan szólít meg a projekt ennyi résztvevőt)
- ▶ **Disszemináció:** tervezett folyamat (!), ami a projekt eredményeinek szélesebb körben való megismertetését, terjesztését (különösen a kulcsszereplőkkel) jelenti. Elősegíti a hatások érvényesülését!
- ▶ **Multiplikáció(s rendezvény):** a szellemi termékhez kapcsolódó folyamat: annak megismertetése kulcsszereplőkkel, használatának elősegítése, a véglegesítéshez is lehet segítség (pl. workshop tanárokkal a kidolgozott tananyaggal: visszajelzéseik beépítése a végleges termékbe)

Tervezés: koherencia, struktúra, folyamat

Amire fontos figyelni

- ▶ Fontos mindig FOLYAMATOKBAN gondolkodni
- ▶ **Minőségbiztosítási** folyamat terve, látható értékelése, módszerek használata, a lehetséges rizikók reális felmérése (megoldások megadása)
- ▶ Világos, mérhető **eredmények (kvalitatív és kvantitatív módon)**: outcome (eredmény, kimenet, pl. tanulási eredmények a tanárok vagy diákok esetében, a szervezet fejlődése, stb.) és output (konkrét, kézzel fogható eredmény, termék: tananyag, weboldal)
- ▶ Ezek **hatása**: (nehéz megadni, de) *realitás* - felmutatható hatás: hogyan? milyen körben? pontosan mi a tartalma? > **FENNTARTHATÓSÁG** (fontos a tervezése!): a projekten túl is fennmaradó hatások, az eredmények hasznosulása
- ▶ **Disszemináció**: nem pusztán elemek, hanem folyamat, sokrétű (nem elég, hogy a honlapon megjelenik valami, valahol előadást tartunk, stb.):
 - ▶ Célcsoportok meghatározása
 - ▶ Különbé a célcsoportoknak megfelelő módok és csatornák használata: élő, nyomtatott, online, digitális, média...)
 - ▶ Folyamat tervezése: lépésről lépésre
- ▶ Belső és külső **kommunikáció** végiggondoltsága (központi jelentőségű a projekt megvalósítása szempontjából (már most végiggondolni a **dokumentációt**: a szakértők monitoringját, záró bírálatát segítve!))

Beépített mobilitások, tanulási és képzési tevékenységek

- ▶ Nem egyszerű találkozók
- ▶ A projektet látható módon viszik előre, lényegesek a projekt szempontjából
- ▶ Arányuk megfelelő
- ▶ Világos a bevont személyek köre
- ▶ Költségvetésileg jól vannak tervezve!!!

Szellemi termékek

FONTOS dokumentum: https://tka.hu/docs/palyazatok/palyazati-pavilon-2017-2_szellemit.pdf

Jó szellemi termék

- ▶ Szakértői munka van mögötte (kimutathatóan, munkaórák!)
- ▶ Kézzelfogható produktum!
- ▶ Célcsoportnak megfelelő
- ▶ Kihívásokra válaszol, előre viszi ezek megoldását, kezelését
- ▶ Jól tervezett: részletes (nem pár sorban), szerepel a tartalom vázlatosan, terjedelem, forma pontosan
- ▶ A projekt szerves része, közös munka eredménye
- ▶ Innovatív
- ▶ (Multiplikációs rendezvény megfelelő tervezése; ezen túli disszemináció!)
- ▶ Példák: kézikönyv, játék, szakpolitikai javaslat, tananyag, online oktatási platform, feladatgyűjtemény stb.

Nem (vagy nem megfelelő) szellemi termék

- ▶ Nem világos kik és mennyi munkával készítik (költségvetés!)
- ▶ Nem átlátható módon van részekre osztva (hány szellemi termék? miért annyi? fázisok?)
- ▶ Nem világos a célja, formája
- ▶ *Nem egyértelműen produktum*
- ▶ *A projekt működése, menedzsmentje mentén létrejött dokumentum.*
- ▶ *Egyébként is, akár a rendes működés keretében, akár más projekttel összefüggésben megvalósuló, szokásos esemény, tevékenység.*
- ▶ *Egy másik szellemi termék tesztelése külön szellemi terméként, a többről leválasztott fázisként.*
- ▶ *A projekttermékek minőségének áttekintéséről készült dokumentum.*
- ▶ Kis változtatásokat tartalmazó adaptáció
- ▶ Nem igazi újdonság
- ▶ Példák: blog, a tájékoztató anyag, programfüzet, blog, szükségletelemzés, weboldal, tréning leírás, oktatási-képzési tevékenység, események szervezése, résztvevők kiválasztása, flyer, felmérés, zárókonferencia, hírlevél, jegyzőkönyv, marketing kampány

További buktatók, problémák

- ▶ Valójában (láthatóan) egyetlen szellemi termék: úgy jelenik meg a pályázatban mint különálló termékek (pl. kidolgozásának különböző fázisaiban, verzióiban: pilot tananyag kipróbálása után a végleges verzió két külön szellemi termék)
- ▶ Üres kijelentések a pályázati anyagban (másolt kifejezések? nem a projekthez kapcsolódó releváns tartalom, hanem „kézikönyvszagú” mondatok)
- ▶ Kétféle jellemző hiba, probléma: láthatóan jó projekt, rosszul megírt pályázatban; jól megírt pályázat, ami mögött nincs igazi szakmai tartalom (kik a projektírók?!) vagy nem látszik a szervezet céljaival való összhangja
- ▶ Adaptáció esetén - az adaptálandó anyagot nem lehet teljes körűen megismerni a pályázatból, így nehéz megítélni a támogatási kérelmet benyújtó projektben tervezett munkaórák volumenét
- ▶ *A pályázat során* rengeteg (szakmailag kiváló) tevékenység a vállalt produktumok nélkül

Költségvetés és levonások

- ▶ Fontos a költségvetés összhangja a projekt egészével (célok, tevékenységek, terv)ű
- ▶ A szakértő kezdeményezheti a levonást, ha az adott esemény, produktum nem felel meg a kritériumoknak, nem megfelelően tervezett illetve nem látszik, hogyan lesz része az egész projektnek (pl. a szellemi termék egyik verziójára külön tervezett összeg, egy nem kellően megindokolt és megtervezett beépített mobilitás, multiplikációs rendezvény, ami nem kapcsolódik szellemi termékhez a pályázat szövege alapján, stb.)
- ▶ Előfordulnak hibák, amik nem megfelelő vagy nem megfelelő mennyiségű költségek igényléséből fakadnak (pl.: helyi résztvevők számára kért útiköltség)
- ▶ A leggyakoribb levonás a szellemi termékre szánt túl sok munkanaphoz, vagy a nem megindokolt menedzsment és adminisztratív költségekhez kapcsolható (ez utóbbi kifejezetten gyakori hiba!)
- ▶ Nem kellően megindokolt rendkívüli költségeket is többször le kell vonni.
- ▶ Néhányszor a projekt számára fontos tevékenységeket nem tud finanszírozni program, amik viszont a megvalósításhoz szükségesek.
 - ▶ a pályázat megvalósíthatósága annyira kérdéses ezen a módon, hogy nem is kap támogatást
 - ▶ a pályázat támogatást nyer, de a pályázónak meg kell oldania a kiesett összeggel a projekt jó megvalósítását

Néhány jó példa

- ▶ A pályázatból látszik, hogy a pályázat készítői otthon vannak a szükséges nyelvezetben, és tudnak projektben gondolkodni (célok, tevékenységek, minőségmenedzsment, módszerek jó felépítése, az értékelés és hatások tervezése indikátorokkal, megfelelő mechanizmusokkal), ugyanakkor a szöveg nem „üres” projektterv, hanem valódi célok és tevékenységek, szakmailag jól alátámasztott terve, a célcsoport szükségletei megjelennek benne, csakúgy mint a partnerek specifikumai
- ▶ A pályázatot átlátható módon egységekre osztották, amelyen belül meghatározatok módszereket, feladatokat, eseményeket, és ezek világos felelőseit (volt, aki ezt külön mellékelte)
- ▶ A szellemi termékek esetén a pályázó részletesen leírta a szellemi termék várható tartalmát, formáját (pdf), körülbelüli terjedelmét (x-z oldal), felépítését, és hogy mely partnerek dolgoznak rajta, milyen módon (egyes fejezetekért felelősek, vagy közösen írnak egyes részeket, stb.) > Ezt ismét volt, aki hosszabb mellékletként csatolta.

Sok sikert!

meszarosgyuri.d@gmail.com